

SAVONLINNAN KAUPUNGILLE

ASIA

Hankintaoikaisuvaatimus Savonlinnan kaupungin teknisen lautakunnan hankintaoikaisupäätöksestä TL 09.09.2025 § 153 (liite 1)

HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKIJÄ

MH-Rakenne Oy
Y-tunnus: 2359243–2
Osoite: Savonkatu 2 A 2, 57100 Savonlinna

jäljempänä myös ”**MH-Rakenne**”

HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKIJÄN ASIAMIEHET JA PROSESSIOSOITE

Luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja Tuukka Lappalainen
tuukka.lappalainen@ptcs.fi
+358 50 305 9966

OTM Julia Kulmala
julia.kulmala@ptcs.fi
+358 50 432 4833

PTCServices Oy
1916929–5
Simonkatu 12 A 7, 00100 Helsinki

HANKINTAYKSIKKÖ

Savonlinnan kaupunki
Y-tunnus: 0166906–4
Osoite: Olavinkatu 27, 57130 Savonlinna

jäljempänä myös ”**hankintayksikkö**”

MÄÄRÄAIKA

MH-Rakenne on saanut hankintaoikaisuvaatimuksen kohteena olevan hankintaoikaisupäätöksen tiedokseen sähköisesti 11.9.2025 (**liite 1.1**). Muutoksenhakuaika päättyy siten aikaisintaan 25.9.2025. Hankintaoikaisuvaatimus on tehty määräajassa.

LIIKESALAISUUDET

Tämä hankintaoikaisuvaatimus ei sisällä MH-Rakenteen salassa pidettäviä liikesalaisuuksia. Hankintaoikaisuvaatimuksen liite 6 on salassa pidettävä kaikkia muita kuin hankintayksikköä kohtaan.

Sisällys

I VAATIMUKSET	5
II TAUSTA	5
III PERUSTEET	6
1 MH-Rakenne on täyttänyt asetetun luottoluokitusvaatimuksen	6
2 Hankintayksikkö on menetellyt puolustautumis- ja kuulemisoikeuksien periaatteiden vastaisesti hylätessään MH-Rakenteen tarjouksen ilman kuulemistä	9
3 Hankintayksikön luottoluokitusvaatimus on hankintalain vastainen	11
4 Hankintayksikön tarjouspyyntö on ollut hankintalain vastainen	12
4.1 Urakkarajaliite.....	14
4.2 Palokatkodetaljit	15
4.2.1 PLD-01 – Teräsrakenne väliseinä, IV-läpivienti	15
4.2.2 PLD-02 – Teräsrakenne väliseinä, IV-läpivienti	16
4.2.3 PLD-03 – Kahi väliseinäseinätiili ja betoni väliseinä, IV-läpivienti	17
4.2.4 PLD-04 – Kahi väliseinäseinätiili ja betoni väliseinä, IV-läpivienti	18
4.2.5 PLD-05 – Teräsrakenne väliseinä, kupariputkien läpivienti	19
4.2.6 PLD-06 – Teräsrakenne väliseinä, kupariputkien läpivienti	20
4.2.7 PLD-07 – Kahi väliseinäseinätiili ja betoni väliseinä, kupariputkien läpivienti	22
4.2.8 PLD-08 – Kahi väliseinäseinätiili ja betoni väliseinä, kupariputkien läpivienti	23
4.2.9 PLD-09 – Teräsrakenne väliseinä, sähköläpivienti	24
4.2.10 PLD-10 – Kahi väliseinäseinätiili ja betoni väliseinä, sähköläpivienti	25
4.3 Muurattujen väliseinien detaljit.....	26
4.3.1 MDET-02 – Kiinnitykset harkkoseinään, pystyleikkaus	26
4.3.2 MDET-04 – Harkkoseinän liitos ulkoseinään, vaakaleikkaus.....	27
4.3.3 MDET-06 – Harkkoseinien T-liitos, vaakaleikkaus	27
4.3.4 MDET-08 – Harkkoseinien liitos rankaseinään, vaakaleikkaus	28
4.3.5 MDET-09 – ComSlab liittovälipohjan ja Kahi väliseinän liitos	28
4.4 Piirustukset.....	29
4.5 Märkätiladetaljit	30

4.6	Rankaväliseinien detaljit	30
5	Yhteenveto	31
Laati.....		32
Liitteet		32

I VAATIMUKSET

MH-Rakenne vaatii kunnioittavasti hankintaoikaisuvaatimuksen kohteena olevaan hankintaoikaisupäätökseen (**liite 1**) liittyen, että hankintayksikkö:

1. **kumoo** hankintayksikön hankintaoikaisupäätöksen;
2. **korjaa** virheellisen menettelynsä *ensisijaisesti* arvioimalla MH-Rakenteen tarjouksen tarjouspyynnön mukaisuuden uudelleen ja ottamalla MH-Rakenteen tarjouksen mukaan tarjousvertailuun ja *toissijaisesti* järjestämällä asiassa uuden tarjouskilpailun.

II TAUSTA

Hankintayksikkö on kilpailuttanut avoimella menettelyllä Schaumanintien varikon korjaamohallin rakennusurakan. Hankintailmoituksen (**liite 2**) mukaan urakkamuotona on jaettu urakka, jossa rakennusteknisten töiden urakoitsija toimii pääurakoitsijana ja päätoteuttajana. LVIA- ja sähköurakat suoritetaan pääurakoitsijalle alistettuina sivu-urakoina. Hankinta oli kansallisen kynnysarvon ylittävä hankinta ja sen ennakoitu arvo oli hankintailmoituksen mukaan 4 200 000 euroa.

Voittaneen tarjoajan valintaperusteena oli hinnaltaan edullisin tarjous. Hankintayksikkö valitsi tarjouskilpailun voittajaksi hankintapäätöksellä TL 19.08.2025 § 136 (**liite 3**) MH-Rakenne Oy:n.

SSP Group Oy teki hankintayksikölle 21.08.2025 hankintaoikaisuvaatimuksen (**liite 4**), jossa se vaati MH-Rakenteen tarjouksen hylkäämistä tarjouspyynnön kelpoisuusehtojen vastaisena.

Hankintayksikkö oikaisi 19.08.2025 tekemänsä hankintapäätöksen hankintaoikaisuvaatimuksen kohteena olevalla hankintaoikaisupäätöksellä (**liite 1**) ja valitsi tarjouskilpailun voittajaksi SSP Group Oy:n. Hankintayksikkö hylkäsi MH-Rakenteen tarjouksen tarjouspyyntöä vastaamattomana. Hankintayksikkö perusteli tarjouksen hylkäämistä sillä, että MH-Rakenne ei täyttänyt luottoluokitusta koskevaa kelpoisuusehtoa.

III PERUSTEET

Hankintayksikkö on menetellyt hankintaoikaisuvaatimuksen kohteena olevassa hankinnassaan hankintalain (1397/2016) vastaisesti, kuten seuraavaksi osoitetaan.

1 MH-Rakenne on täyttänyt asetetun luottoluokitusvaatimuksen

Tarjouspyynnön liitteenä olleen urakkaohjelman (**liite 5**) kappaleen 17.2 mukaan:

”Tarjoajan tulee tarjouksensa liitteenä toimittaa soveltuvuusvaatimusten täyttymisestä osoittavat asiakirjat:

5) yrityksen luottoluokitus täyttää vähintään Rating Alfa -luokituksen A (tyydyttävä) tason”

Vaadittu Rating Alfa -luokitus viittaa Suomen Asiakastieto Oy:n (**”Suomen Asiakastieto”**) luottoluokitusjärjestelmään, jonka nimi on ”Rating Alfa -yritysanalyysi ja luottokelpoisuusraportti”.¹

MH-Rakenteen tarjous on hylätty tarjouskilpailusta sen vuoksi, että sen luottoluokitus on hankintayksikön mukaan ollut Suomen Asiakastiedon Rating Alfa -luottoluokitusjärjestelmässä C.

MH-Rakenne on kuitenkin täyttänyt asetetun luottoluokitusvaatimuksen toisen luottoluokittajan luottoluokituksen perusteella. Asiassa on olennaista huomata, että MH-Rakenne ei ole Suomen Asiakastiedon asiakas. Sen sijaan MH-Rakenne on Vastuu Groupin Luotettava Kumppani -palvelun myötä Dun & Bradstreet Finland Oy:n (**”Dun & Bradstreet”**) asiakas.

¹ https://www.asiakastieto.fi/yritykset/tuotteet-ja-palvelut/rating-alfa?utm_campaign=SEA-SME-Pmax-Rating-alfa&gad_source=1&gad_campaignid=21157686920&gbraid=0AAAAADIP0KT9bOgayHRdXYVQ_Xkc0xjb&gclid=Cj0KCQjw8p7GBhCjARIsAEhghZ3fV7XaJIsD3twiHduKoGsa7q8H-Kc1IEKN5abGeOjiyZc7f5H0GjAaAs0zEALw_wcB

MH-Rakenne toimittikin tarjouksessaan hankintayksikölle Vastuu Groupin Luotettava Kumppani -raportin, josta riidattomasti ilmeni, että MH-Rakenteen luottoluokka Dun & Bradstreetin luottoluokituksessa on A (liite 6).

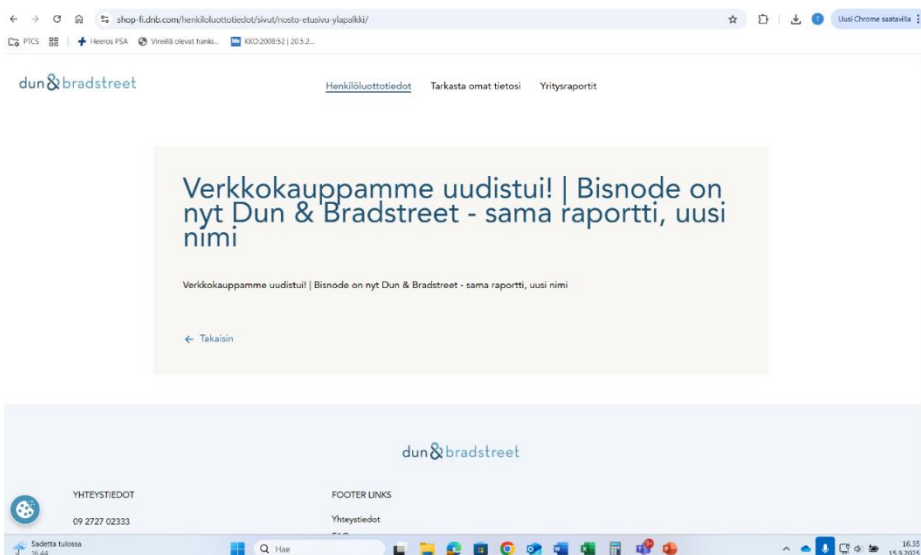
Edelleen on yleisesti tiedossa oleva asia, että Dun & Bradstreetin luottoluokka A edellyttää yritykseltä parempaa taloudellista tilaa kuin Suomen Asiakastiedon luottoluokka A.

Esimerkiksi markkinaoikeuden asiassa MAO H182/2022 hankintayksikön vaatimuksena oli, että tarjoajan luottoluokitus on vähintään:

”A (Bisnode Finland Oy:n Ratingluokka), AA (Suomen Asiakastieto Oy:n Rating Alfa) tai muu vastaava luottoluokitus.”

Tässä yhteydessä todetaan selvyiden vuoksi, että Bisnode Finland Oy on muuttanut nimensä ja se on nykyään Dun & Bradstreet Finland Oy, mutta luottoluokitusjärjestelmä on edelleen sama:

Kuva 1. Kuvakaappaus Dun & Bradstreetin internetsivuilta:



Kuten kyseisestä markkinaoikeuden ratkaisusta MAO H182/2022 ilmenee, **Dun & Bradstreetin luottoluokka A, joka MH-Rakenteella on, vastaa Suomen Asiakastiedon Rating Alfa -luottoluokkaa AA.** Tämä on myös täysin yleisesti kaikkien julkisia hankintoja kilpailuttavien tahojen tiedossa. MH-Rakenne on siten ylittänyt Suomen Asiakastiedon Rating Alfa -

luottoluokkaa A koskevan vaatimuksen. MH-Rakenteen tarjous on näin ollen hylätty hankintalain vastaisesti.

Hankintayksikkö on hankintaoikaisuvaatimuksen kohteena olevassa oikaisupäätöksessään väittänyt, että Dun & Bradstreetin luokitus perustuu tarjoajan talouden osalta eri tekijöihin kuin Rating Alfa -luokitus. Tämä ei kuitenkaan pidä missään määrin paikkaansa. Sekä Suomen Asiakastieto että Dun & Bradstreet perustavat luottoluokituksensa samoihin yrityksistä saatavissa oleviin julkisiin taloustietoihin sekä luottoluokituspalveluun syötettyihin tietoihin. Ero MH-Rakenteen luottoluokituksessa Suomen Asiakastiedon ja Dun & Bradstreetin luottoluokitusjärjestelmien välillä johtuu kuitenkin siitä, että MH-Rakenne ei ole Suomen Asiakastiedon asiakas, eikä sitä siihen voida velvoittaakaan. MH-Rakenteen tiedot eivät siten ole ajan tasalla Suomen Asiakastiedon luottoluokitusjärjestelmässä toisin kuin Dun & Bradstreetin luottoluokitusjärjestelmässä, johon MH-Rakenteen tiedot päivittyvät reaaliaikaisesti välittömästi, kun MH-Rakenne lisää tietoja Vastuu Groupin Luotettava Kumppani -palveluun.

Hylkäämispäätöksen jälkeen MH-Rakenne on selvittänyt Suomen Asiakastiedolta, miksi sen luottoluokka on ollut Rating Alfa -luottoluokituksessa C. Selvityksessä ilmeni, että Suomen Asiakastiedon Rating Alfa -luottoluokitusjärjestelmässä on virheellisesti Suomen Asiakastiedon omista ongelmista johtuen näkynyt, että MH-Rakenteella olisi ollut kolme laskua maksamatta, vaikka ne on maksettu hyvissä ajoin jo yhdeksän kuukautta sitten. Suomen Asiakastiedon tietoihin ei myöskään ollut päivittynyt Suomen Asiakastiedon omista ongelmista johtuen MH-Rakenteen viimeisimmän päättyneen tilikauden tilintarkastuskertomusta, vaikka MH-Rakenne on lähettänyt kyseisen asiakirjan lain vaatimalla tavalla ja lain vaatimassa ajassa Patentti- ja rekisterihallitukselle.

Edelleen Suomen Asiakastiedon luottoluokituksessa MH-Rakenteen luottoluokitusta on heikentänyt se, että Suomen Asiakastieto on arvioinut, jälleen omista ongelmistaan johtuen, luottoluokituksen ilman MH-Rakenteen päättäjien luottoluokitustietoja, vaikka ne ovat olleet Suomen Asiakastiedon saatavissa. Nämä kaikki seikat on sen sijaan huomioitu Dun & Bradstreetin luottoluokituksessa ja tämän vuoksi Dun & Bradstreetin luottoluokka A, joka vastaa Suomen Asiakastiedon luottoluokkaa AA, antaakin oikean kuvan MH-Rakenteen luottoluokasta.

MH-Rakenteen heikko luottoluokitustaso Suomen Asiakastiedon Rating Alfa -luottoluokituksessa selittyikin vain ja ainoastaan sillä, että Suomen Asiakastieto on käyttänyt täysin puutteellisia tietoja MH-Rakenteen luottoluokituksen arviointiin. Tätä ei voida missään tilanteessa lukea MH-Rakenteen syyksi, erityisesti kun MH-Rakenne ei edes ole Suomen Asiakastiedon asiakas, eikä sitä voida siihen velvoittaakaan.

Hankintayksikkö on siten menetellyt hankintalain vastaisesti, kun se on katsonut, ettei MH-Rakenne ole täyttänyt asetettua luottoluokitusvaatimusta.

2 Hankintayksikkö on menetellyt puolustautumis- ja kuulemisoikeuksien periaatteiden vastaisesti hylätessään MH-Rakenteen tarjouksen ilman kuulemista

MH-Rakenne valittiin alkuperäisessä hankintapäätöksessä tarjouskilpailun voittajaksi. Toisen tarjoajan tekemän hankintaoikaisuvaatimuksen myötä MH-Rakenteen tarjous kuitenkin hylättiin, koska MH-Rakenne ei väitetysti täyttänyt luottoluokkaa koskevaa soveltuvuusvaatimusta.

Hankintayksikkö ei kuitenkaan varannut MH-Rakenteelle mitään mahdollisuutta toimittaa asiassa selvitystä tai antaa edes lausuntoa hankintaoikaisuvaatimuksen johdosta ennen kuin hankintayksikkö päätyi täysin yllättäen hylkäämään MH-Rakenteen tarjouksen nyt hankintaoikaisuvaatimuksen kohteena olevalla päätöksellään. Hankintayksikkö oli omatoimisesti hankkinut maksullisen luottoluokitusotteen MH-Rakenteen luottoluokituksesta Suomen Asiakastiedon Rating Alfa -luottoluokitusjärjestelmästä. Olennaista on, että MH-Rakenne ei ole missään vaiheessa hankintamenettelyä toimittanut hankintayksikölle Suomen Asiakastiedon luottoluokitusotettaan. Sen sijaan MH-Rakenteen tarjouksesta on ilmennyt, että sen Dun & Bradstreetin luottoluokitus on A.

Hankintayksikkö on menetellyt hankintalain vastaisesti hylkäämällä MH-Rakenteen tarjouksen ilman, että MH-Rakenteelle varattiin mahdollisuus esittää asiassa selvitystä tai antaa edes lausuntoaan hankintaoikaisuvaatimuksesta.

Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä on katsottu,² että jäsenvaltioiden hankintadirektiivin (2014/24/EU) poissulkemisperusteita koskevan 57 artiklan soveltamisedellytyksiä määrittäessään noudatettava unionin oikeutta. Erityisesti niiden on otettava huomioon paitsi hankintadirektiivin 18 artiklassa vahvistetut hankintaperiaatteet, joihin kuuluvat muun muassa yhdenvertaisen kohtelun periaate, avoimuusperiaate ja suhteellisuusperiaate, mutta myös **puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaate**, jota unionin oikeuden perusperiaatteena, jonka erottamaton osa on **oikeus tulla kuulluksi kaikissa menettelyissä**, on sovellettava silloin, kun hallinto aikoo tehdä henkilöä koskevan tälle vastaisen toimen, **kuten julkista hankintaa koskevan sopimuksentekomenettelyn yhteydessä tehtävän poissulkemispäätöksen**.

Hankintayksikön menettely ei täytä Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisun C-387/19 mukaisia puolustautumis- ja kuulemisoikeuksien kunnioittamisen periaatteita. Kuten Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisusta seuraa, MH-Rakenteella olisi ollut oikeus tulla kuulluksi siinä vaiheessa, kun hankintayksikkö oli hylkäämässä MH-Rakenteen tarjousta.

Lisäksi markkinaoikeus on täysin vastaavan tyyppisessä ratkaisussaan MAO H169/2022 katsonut hankintayksikön menetelleen hankintalain vastaisesti, kun hankintayksikkö oli vastaavalla tavalla selvittänyt tarjoajan luottoluokituksen toisen luottoluokittajan tiedoista kuin mihin kyseinen tarjoaja oli tarjouksessaan vedonnut ja kun hankintayksikkö oli hylännyt tarjoajan tarjouksen sen vuoksi, ettei luottoluokitusvaatimus hankintayksikön mukaan täyttynyt. Markkinaoikeus katsoi, että hankintayksikkö oli menetellyt hankintalain vastaisesti sulkiessaan tarjoajan tarjouskilpailusta täyttymättä jääneen luottoluokitustiedon perusteella varaamatta tälle mahdollisuutta tulla kuulluksi poissulkemisesta ja sen perusteena olevasta luottoluokitusvaatimuksen täyttymättä jäämisestä.

Nyt käsiteltävässä asiassa hankintayksikkö on menetellyt hankintalain vastaisesti myös tältä osin.

² Tuomio 14.1.2021, RTS infra ja Aannemingsbedrijf Norré-Behaegel, C-387/19, EU:C:2021:13, 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen.

3 Hankintayksikön luottoluokitusvaatimus on hankintalain vastainen

Mikäli vastoin MH-Rakenteen näkemystä katsotaan, ettei MH-Rakenne ole voinut täyttää hankintayksikön asettamaa luottoluokitusvaatimusta Dun & Bradstreetin luottoluokituksella A, on seurauksena se, että luottoluokitusvaatimus on voitu täyttää pelkästään Suomen Asiakastiedon Rating Alfa -luottoluokituksella. Tässä tilanteessa hankintayksikön luottoluokitusvaatimus on hankintalain vastainen.

Hankintayksikön luottoluokitusvaatimuksen mukaan yrityksen luottoluokituksen tulee täyttää vähintään Rating Alfa -luokituksen A taso. Hankintayksikkö on siten nimenomaisesti vaatinut, että tarjoajalla tulee olla Suomen Asiakastiedon Rating Alfa -luottoluokitus A. Kansallisiin hankintoihin ei sovelleta hankintalain 88 §:ää, eikä tarjoajilla ole siten suoraan hankintalaista seuraavaa oikeutta toimittaa näyttöä luottoluokituksestaan korvaavalla tavalla.

Korkein hallinto-oikeus on vastaavaa asiaa koskevassa ratkaisussaan KHO 2019:145 katsonut hankintayksikön menetelleen hankintalain vastaisesti, kun tarjoajan soveltuvuus oli voitu osoittaa vain RALA-pätevyysraportilla. Korkein hallinto-oikeus katsoi, että tarjouskilpailuun osallistuminen oli edellyttänyt yksityisoikeudellisen yhdistyksen (RALA) antaman maksullisen pätevyysraportin hankkimista eikä tarjouspyynnössä ollut ilmoitettu mahdollisuudesta osoittaa soveltuvuus muulla vaihtoehtoisella selvityksellä.

Korkein hallinto-oikeus totesi, että tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun sekä avoimuuden ja suhteellisuuden vaatimukset edellyttivät kansallisessa hankinnassa, että tarjoajan soveltuvuutta koskevan vaatimuksen täytyminen voitiin tarvittaessa osoittaa muullakin vastaavanlaisella selvityksellä kuin vain Rakentamisen Laatu Rala ry:n myöntämällä pätevyydellä. Lisäksi korkein hallinto-oikeus totesi, että hankintailmoituksesta tai tarjouspyynnöstä olisi tullut ilmetä mahdollisuus RALA-pätevyysraportin asemesta toimittaa vaihtoehtoinen korvaava selvitys, josta mainittua raporttia vastaavat tiedot ilmenivät.

Näin ollen, mikäli katsotaan, että hankintayksikön luottoluokitusvaatimuksen on voinut täyttää vain Suomen Asiakastiedon Rating Alfa -luottoluokituksella A, on hankintayksikkö menetellyt hankintalain vastaisesti, kun

luottoluokitusvaatimusta ei ole voinut täyttää myös vastaavalla luottoluokituksella.

4 Hankintayksikön tarjouspyyntö on ollut hankintalain vastainen

Hankintalain 100 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on noudatettava hankinnan kilpailuttamisessa sellaista menettelyä, joka on 3 §:n 1 momentissa tarkoitettujen periaatteiden mukainen.

Hankintalain 3 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Hankintalain 104 §:n 1 momentin mukaan tarjouspyyntö on tehtävä kirjallisesti ja laadittava siten, että sen perusteella voidaan antaa keskenään vertailukelpoisia tarjouksia.

Hankintalain 71 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan hankinnan kohdetta kuvaavat määritelmät on laadittava viittaamalla hankinnan kohdetta kuvaaviin määritelmiin sekä kansallisiin standardeihin, joilla saatetaan voimaan eurooppalaisia standardeja, eurooppalaisiin teknisiin arviointeihin, yhteisiin teknisiin eritelmiin, kansainvälisiin standardeihin, muihin eurooppalaisten standardointielinten laatimiin teknisiin viitejärjestelmiin, tai jos näitä ei ole, kansallisiin standardeihin, kansallisiin teknisiin hyväksyntöihin tai kansallisiin rakennusurakoiden suunnitteluun, laskentaan ja toteuttamiseen sekä tavaroiden käyttöön liittyviin teknisiin määritelmiin. **Jokaiseen standardiviittaukseen on liitettävä ilmaisu "tai vastaava".**

Hankintalain 71 §:n 3 momentin mukaan hankinnan kohdetta kuvaavassa määritelmässä **ei saa mainita** tiettyä valmistajaa tai tiettyä alkuperää olevia tavaroita, eikä siinä myöskään saa viitata tavaramerkkiin, patenttiin, tuotetyyppiin, alkuperään, erityiseen menetelmään, joka on ominainen tietyn tarjoajan tavaroille, palveluille tai tuotantoon siten, että viittaus suosii tai syrjii tiettyjä tarjoajia tai tavaroita. **Tällainen viittaus on poikkeuksellisesti sallittu vain, jos hankintasopimuksen kohdetta ei ole mahdollista riittävän täsmällisesti ja selvästi kuvata muutoin. Viittaukseen on tällöin liitettävä ilmaisu "tai vastaava".**

Hankintayksikön tarjouspyyntö on ollut usealta osin hankintalain vastainen. Hankintayksikkö on tarjouspyynnössään viitannut lukemattomia kertoja suoraan standardeihin, esimerkkituotteisiin, tuotteiden valmistajiin ja vaatinut tiettyjen valmistajien tuotteiden käyttämistä ilman, että tarjouspyynnössä on ollut näiden viittausten osalta mainintaa ”tai vastaava”. Viittaukset tuotemerkeihin ovat lisäksi olleet sellaisia, että esimerkkituotteen tai vaaditun käytettävän tuotteen vaatimukset olisi voitu hyvin helposti ja riittävän täsmällisesti ja selkeästi kuvata ilman viittaamista tuotemerkkiin. Näissä tapauksissa tuotemerkeihin ei olisi saanut viitata edes käyttämällä ”tai vastaava” -muotoilua, jota hankintayksikkö ei ole edes käyttänyt.

Kuten unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössäkin on todettu, riski jonkin valmistajan tuotteille annetusta etusijasta on sitä suurempi, mitä yksityiskohtaisempia tekniset eritelmät ovat (tuomio 25.10.2018, Roche Lietuva, C-413/17, EU:C:2018:865, 36 ja 37 kohta).

Markkinaoikeus on ratkaisussaan MAO 203/2025 katsonut, että kun hankintayksiköllä oli ollut mahdollisuus kuvata hankinnan kohteena olevien tuotteiden tekniset ja toiminnalliset ominaisuudet riittävän täsmällisesti ja selvästi, perusteita tiettyä alkuperää olevien esimerkkituotteiden käyttämiselle ei ollut. Markkinaoikeus totesi ratkaisussaan, että tuotteiden tarpeeton nostaminen esimerkinomaiseen asemaan on omiaan herättämään epäilyksiä tasapuolisesta kohtelusta ja siitä, että hankinnan kohteen varsinaisessa määrittelyssä voi olla suosittu tällaista tuotetta tai sen valmistajaa. Hankintayksikön katsottiin menetelleen hankintalain vastaisesti.

Markkinaoikeus on katsonut ratkaisussaan MAO 17/07, että hankintayksikkö oli menetellyt hankintalain vastaisesti, kun se oli viitannut hankinnan kohteessa esimerkkituotteisiin, koska tällainen menettely on ollut omiaan suosimaan tarjoajaa, joka tarjoaa tiettyä alkuperää olevaa tuotetta, ja siten rajoittamaan kilpailua.

Markkinaoikeus on katsonut ratkaisussaan MAO H236/2022, että kun tarjouspyynnössä oli tiettyjen tuotteiden osalta viitattu tuotteiden valmistajiin, tiettyä alkuperää oleviin tuotteisiin tai tavaramerkkeihin, oli tarjouspyyntö ollut omiaan kohtelevaan tarjoajia epätasapuolisesti ja se oli myös saattanut rajoittaa kilpailua. Asian arvioinnissa merkitystä ei ollut sillä, että hankintayksikkö oli lisännyt tuotetietojen perään ilmaisun ”tai vastaava”. Hankintayksikön katsottiin menetelleen hankintalain vastaisesti.

Vastaavasti markkinaoikeus katsoi ratkaisussaan MAO 628/18, jossa hankintayksikkö oli viitannut lääkeaineiden kemiallisiin aineisiin ja aineosayhdistelmiin tavalla, joka viittasi tietyn valmistajan tiettyyn tuotteeseen. Hankintayksikkö oli menetellyt hankintalain vastaisesti, kun se ei ollut lisännyt viittaukseen ilmaisua "tai vastaava"

Seuraavaksi osoitetaan, että hankintayksikkö on menetellyt hankintalain vastaisesti, kun se ei ole liittänyt tietyn vaaditun standardin jälkeen "tai vastaava" -ilmaisua ja kun se on hyvin yksinkertaisten ja helposti ilman tuotemerkkiin viittaamista määritettävissä olevien tuotteiden yhteydessä viitannut suoraan tuotemerkkiin ja esimerkkituotteisiin, eikä se ole edes käyttänyt "tai vastaava" -ilmaisua. Nämä ilmaisut ovat perusteettomasti ja hankintasäännösten vastaisesti suosineet kyseisten viitattujen tuotemerkkien valmistajia ja toimittajia muiden valmistajien ja toimittajien kustannuksella.

4.1 Urakkarajaliite

Tarjouspyynnön liitteessä "Urakkarajaliite" (**liite 7**) on eritelty pääurakoitsijan vastuuta työnaikaisista asennuksista. Urakkarajaliitteen mukaan:

*"pääurakoitsija vastaa työmaasähkön jakelun sähköteknisestä turvallisuudesta (**standardi SFS 6000-7-704:2022**) samoin kuin sähköverkon fyysisen osan turvallisuudesta."*³ (korostukset tässä)

Urakkarajaliitteessä on viitattu standardiin ilman ilmausta "tai vastaava". Standardi SFS viittaa suoraan suomalaiseen standardiin.⁴ Tarjouspyyntö on siten tältä osin hankintalain vastainen.

³ Liite 7, s. 5.

⁴ <https://sales.sfs.fi/en/index/tuotteet/SFSsahko/SFS/ID2/6/1141159.html.stx>

4.2 Palokatkodetaljit

Tarjouspyynnön liitteessä "Palokatkodetaljit" (**liite 8**) on kuvattu palokatkon toteutusvaatimukset. Palokatkodetaljiliitteessä on jokaisen palokatkodetaljin vaatimuksen osalta viitattu suoraan standardeihin ilman ilmaisua "tai vastaava".

Lisäksi palokatkodetaljivaatimuksissa on vaadittu yksilöityjen valmistajien tuotteiden käyttöä sekä viitattu suoraan tuotemerkkeihin ilman "tai vastaava" -ilmaisua sellaisten tuotteiden osalta, jotka olisi voitu hyvin helposti määrittää myös ilman tuotemerkkiin viittaamista.

4.2.1 PLD-01 – Teräsrankainen väliseinä, IV-läpivienti

Palokatkodetaljin PLD-01 osalta palokatkodetaljissa on vaadittu, että se on:

"Testattu 100 mm kipsilevyseinässä, EN ISO 140-3, EN ISO 20140-10 ja EN ISO 717-1 mukaan".⁵ (korostukset tässä)

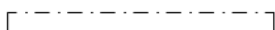
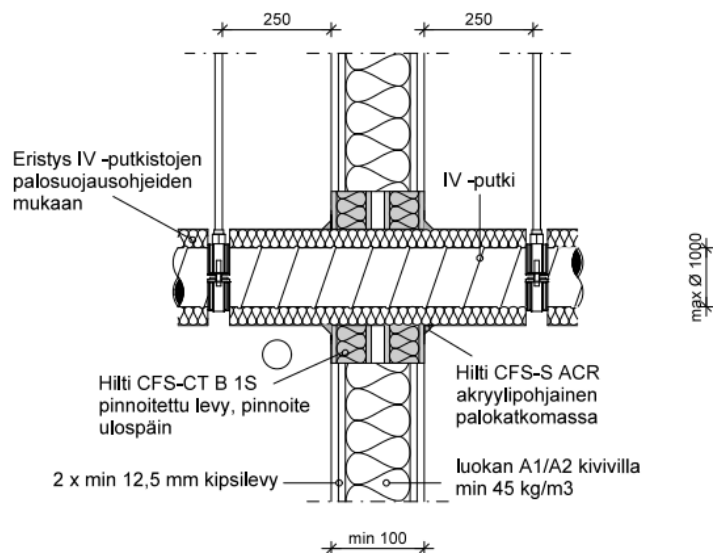
Palokatkodetaljissa PLD-01 on viitattu suoraan standardeihin ilman ilmausta "tai vastaava".

Vastaavasti kyseisessä kohdassa on vaadittu nimenomaisesti Hilti -tuotemerkin tuotteiden käyttöä ilman "tai vastaava" -ilmaisua seuraavasti:

Kuva 2. Kuvakaappaus liitteestä 8, s. 3.

(kuva seuraavalla sivulla)

⁵ Liite 8, s. 3.



- Asennettava Hiltin ohjeen mukaisesti

Vaaditun tuotteen vaatimukset olisi voitu hyvin helposti kuvata viittaamalla tuotemerkkiin, koska kyse on täysin tavanomaisesta rakennusurakoissa käytetystä pinnoitetusta levystä ja akryylihohjaisesta palokatkomassasta. Joka tapauksessa vaaditun tuotemerkin sijaan olisi tullut mahdollistaa myös vastaavan tuotteen käyttäminen.

Tarjouspyyntö on siten tältä osin hankintalain vastainen.

4.2.2 PLD-02 – Teräsrakenne väliseinä, IV-läpivienti

Palokatkodealjiin PLD-02 osalta palokatkodealjiissa on vaadittu, että se on:

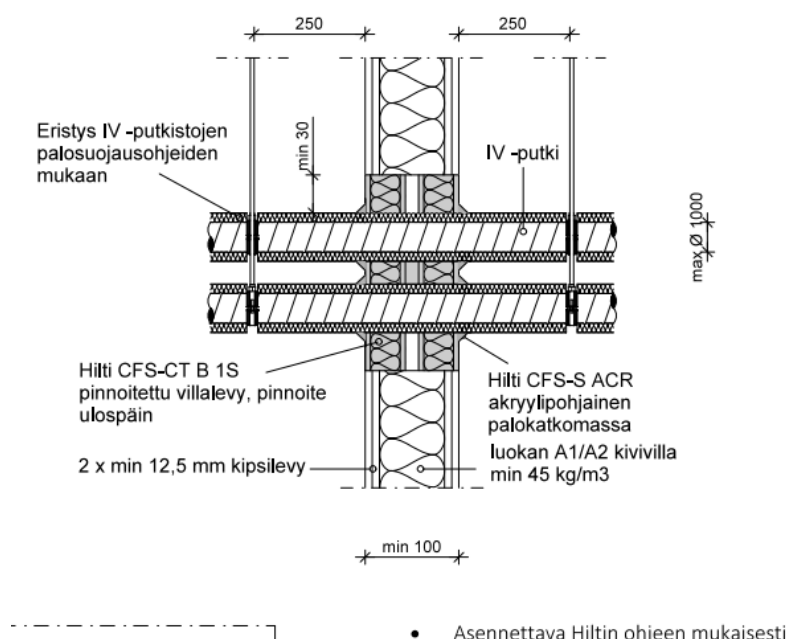
”Testattu 175 mm betoniseinässä, EN ISO 140-3, EN ISO 20140-10 ja EN ISO 717-1 mukaan”.⁶ (korostukset tässä)

Palokatkodealjiissa PLD-02 on viitattu suoraan standardeihin ilman ilmausta ”tai vastaava”.

⁶ Liite 8, s. 4.

Vastaavasti kyseisessä kohdassa on vaadittu nimenomaisesti Hilti -tuotemerkin tuotteiden käyttöä ilman ”tai vastaava” -ilmaisua seuraavasti:

Kuva 3. Kuvakaappaus liitteestä 8, s. 4.



Vaaditun tuotteen vaatimukset olisi voitu hyvin helposti kuvata viittaamatta tuotemerkkiin, koska kyse on täysin tavanomaisesta rakennusurakoissa käytetystä pinnoitetusta villalevystä ja akryylipohjaisesta palokatkomassasta. Joka tapauksessa vaaditun tuotemerkin sijaan olisi tullut mahdollistaa myös vastaavan tuotteen käyttäminen.

Tarjouspyyntö on siten tältä osin hankintalain vastainen.

4.2.3 PLD-03 – Kahi väliseinäseinätiili ja betoni väliseinä, IV-läpivienti

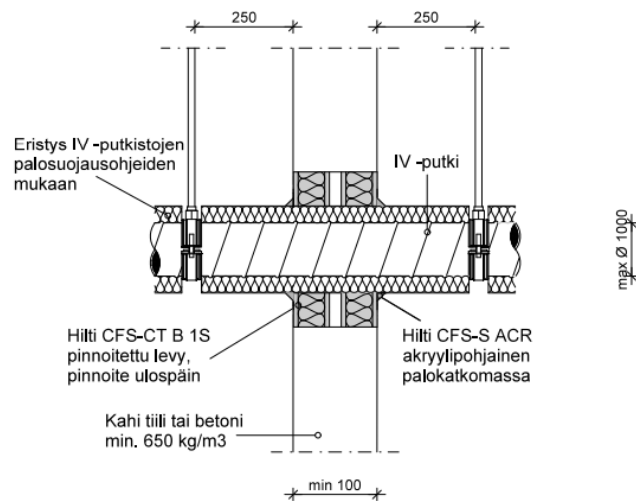
Palokatkodetaljiin PLD-03 osalta palokatkodetaljissa on vaadittu, että se on:

”Testattu 175 mm betoniseinässä, EN ISO 140-3, EN ISO 20140-10 ja EN ISO 717-1 mukaan”.⁷ (korostukset tässä)

Palokatkodetaljissa PLD-03 on viitattu suoraan standardeihin ilman ilmausta ”tai vastaava”.

Vastaavasti kyseisessä kohdassa on vaadittu nimenomaisesti Hilti - tuotemerkin tuotteiden käyttöä ilman ”tai vastaava” -ilmaisua seuraavasti:

Kuva 4. Kuvakaappaus liitteestä 8, s. 5.



• Asennettava Hiltin ohjeen mukaisesti

Vaaditun tuotteen vaatimukset olisi voitu hyvin helposti kuvata viittaamalla tuotemerkkiin, koska kyse on täysin tavanomaisesta rakennusurakoissa käytetystä pinnoitetusta levystä ja akryylipohjaisesta palokatkomassasta. Joka tapauksessa vaaditun tuotemerkin sijaan olisi tullut mahdollistaa myös vastaavan tuotteen käyttäminen.

Tarjouspyyntö on siten tältä osin hankintalain vastainen.

4.2.4 PLD-04 – Kahi väliseinäseinätiili ja betoni väliseinä, IV-läpivienti

Palokatkodetaljin PLD-04 osalta palokatkodetaljissa on vaadittu, että se on:

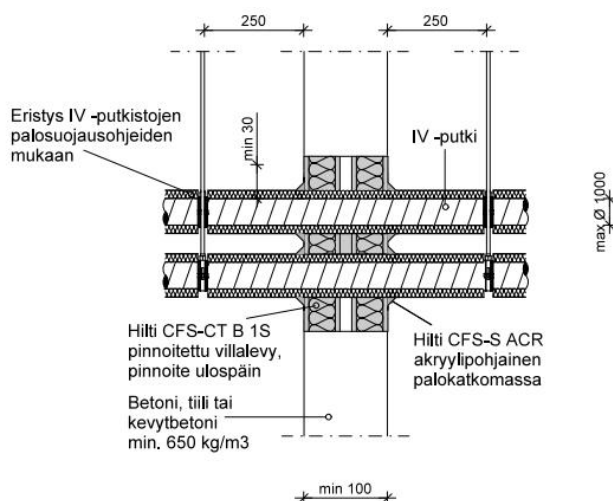
⁷ Liite 8, s. 5.

"Testattu 175 mm betoniseinässä, EN ISO 140-3, EN ISO 20140-10 ja EN ISO 717-1 mukaan".⁸ (korostukset tässä)

Palokatko­detal­jissa PLD-04 on viitattu suoraan standardeihin ilman ilmausta "tai vastaava".

Vastaavasti kyseisessä kohdassa on vaadittu nimenomaisesti Hilti -tuotemerkin tuotteiden käyttöä ilman "tai vastaava" -ilmaisua seuraavasti:

Kuva 5. Kuvakaappaus liitteestä 8, s. 6.



• Asennettava Hiltin ohjeen mukaisesti

Vaaditun tuotteen vaatimukset olisi voitu hyvin helposti kuvata viittaamalla tuotemerkkiin, koska kyse on täysin tavanomaisesta rakennusurakoissa käytetystä pinnoitetusta villalevystä ja akryylipohjaisesta palokatkomassasta. Joka tapauksessa vaaditun tuotemerkin sijaan olisi tullut mahdollistaa myös vastaavan tuotteen käyttäminen.

Tarjouspyyntö on siten tältä osin hankintalain vastainen.

4.2.5 PLD-05 – Teräsrakenne väliseinä, kupari­putkien läpivienti

Palokatko­detal­jin PLD-05 osalta palokatko­detal­jissa on vaadittu, että se on:

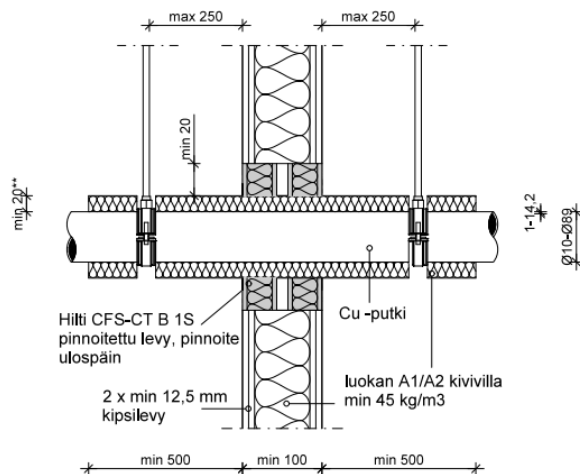
⁸ Liite 8, s. 6.

"Testattu 100 mm kipsilevyseinässä, EN ISO 140-3, EN ISO 20140-10 ja EN ISO 717-1 mukaan".⁹ (korostukset tässä)

Palokatkodetaljissa PLD-05 on viitattu suoraan standardeihin ilman ilmausta "tai vastaava".

Vastaavasti kyseisessä kohdassa on vaadittu nimenomaisesti Hilti - tuotemerkin tuotteen käyttöä ilman "tai vastaava" -ilmaisuja seuraavasti:

Kuva 6. Kuvakaappaus liitteestä 8, s. 7.



Vaaditun tuotteen vaatimukset olisi voitu hyvin helposti kuvata viittaamalla tuotemerkkiin, koska kyse on täysin tavanomaisesta rakennusurakoissa käytetystä pinnoitetusta levystä. Joka tapauksessa vaaditun tuotemerkin sijaan olisi tullut mahdollistaa myös vastaavan tuotteen käyttäminen.

Tarjouspyyntö on siten tältä osin hankintalain vastainen.

4.2.6 PLD-06 – Teräsrakenne väliseinä, kupariputkien läpivienti

Palokatkodetaljin PLD-06 osalta palokatkodetaljissa on vaadittu, että se on:

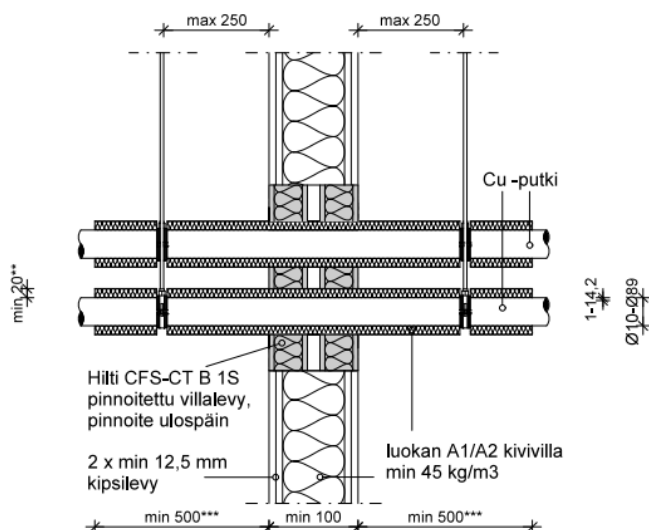
⁹ Liite 8, s. 7.

”Testattu 100 mm kipsilevyseinässä, EN ISO 140-3, EN ISO 20140-10 ja EN ISO 717-1 mukaan”.¹⁰ (korostukset tässä)

Palokatkodetaljissa PLD-06 on viitattu suoraan standardeihin ilman ilmausta ”tai vastaava”.

Vastaavasti kyseisessä kohdassa on vaadittu nimenomaisesti Hilti - tuotemerkin tuotteen käyttöä ilman ”tai vastaava” -ilmaisua seuraavasti:

Kuva 7. Kuvakaappaus liitteestä 8, s. 8.



- Asennettava Hiltin ohjeen mukaisesti

Vaaditun tuotteen vaatimukset olisi voitu hyvin helposti kuvata viittaamatta tuotemerkkiin, koska kyse on täysin tavanomaisesta rakennusurakoissa käytetystä pinnoitetusta villalevystä. Joka tapauksessa vaaditun tuotemerkin sijaan olisi tullut mahdollistaa myös vastaavan tuotteen käyttäminen.

Tarjouspyyntö on siten tältä osin hankintalain vastainen.

¹⁰ Liite 8, s. 8.

4.2.7 PLD-07 – Kahi väliseinäseinätiili ja betoni väliseinä, kupariputkien läpivienti

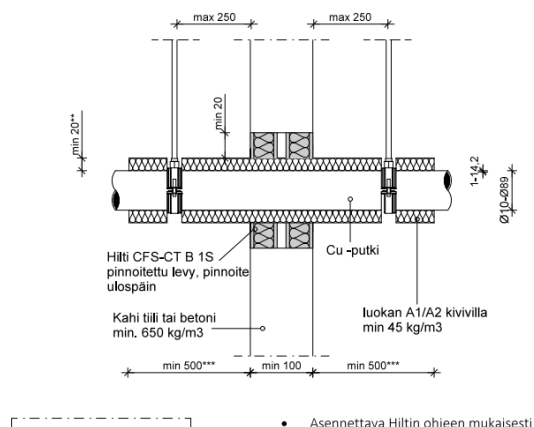
Palokatkokodetaljin PLD-07 osalta palokatkokodetaljissa on vaadittu, että se on:

”Testattu 175 mm betoniseinäessä, EN ISO 140-3, EN ISO 20140-10 ja EN ISO 717-1 mukaan”.¹¹ (korostukset tässä)

Palokatkokodetaljissa PLD-07 on viitattu suoraan standardeihin ilman ilmausta ”tai vastaava”.

Vastaavasti kyseisessä kohdassa on vaadittu nimenomaisesti Hilti -tuotemerkin tuotteen käyttöä ilman ”tai vastaava” -ilmaisua seuraavasti:

Kuva 8. Kuvakaappaus liitteestä 8, s. 9.



Vaaditun tuotteen vaatimukset olisi voitu hyvin helposti kuvata viittaamalla tuotemerkkiin, koska kyse on täysin tavanomaisesta rakennusurakoissa käytetystä pinnoitetusta levystä. Joka tapauksessa vaaditun tuotemerkin sijaan olisi tullut mahdollistaa myös vastaavan tuotteen käyttäminen.

Tarjouspyyntö on siten tältä osin hankintalain vastainen.

¹¹ Liite 8, s. 9.

4.2.8 PLD-08 – Kahi väliseinäseinätiili ja betoni väliseinä, kupariputkien läpivienti

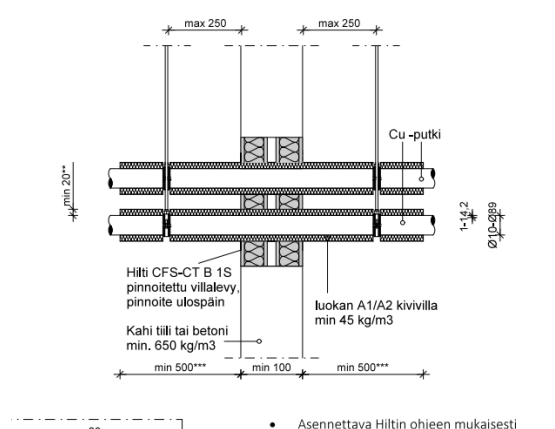
Palokatkoetaljin PLD-08 osalta palokatkoetaljissa on vaadittu, että se on:

”Testattu 175 mm betoniseinäessä, EN ISO 140-3, EN ISO 20140-10 ja EN ISO 717-1 mukaan”.¹² (korostukset tässä)

Palokatkoetaljissa PLD-08 on viitattu suoraan standardeihin ilman ilmausta ”tai vastaava”.

Vastaavasti kyseisessä kohdassa on vaadittu nimenomaisesti Hilti -tuotemerkin tuotteen käyttöä ilman ”tai vastaava” -ilmaisua seuraavasti:

Kuva 9. Kuvakaappaus liitteestä 8, s. 10



Vaaditun tuotteen vaatimukset olisi voitu hyvin helposti kuvata viittaamatta tuotemerkkiin, koska kyse on täysin tavanomaisesta rakennusurakoissa käytetystä pinnoitetusta villalevystä. Joka tapauksessa vaaditun tuotemerkin sijaan olisi tullut mahdollistaa myös vastaavan tuotteen käyttäminen.

Tarjouspyyntö on siten tältä osin hankintalain vastainen.

¹² Liite 8, s. 10.

4.2.9 PLD-09 – Teräsrakenne väliseinä, sähköläpivienti

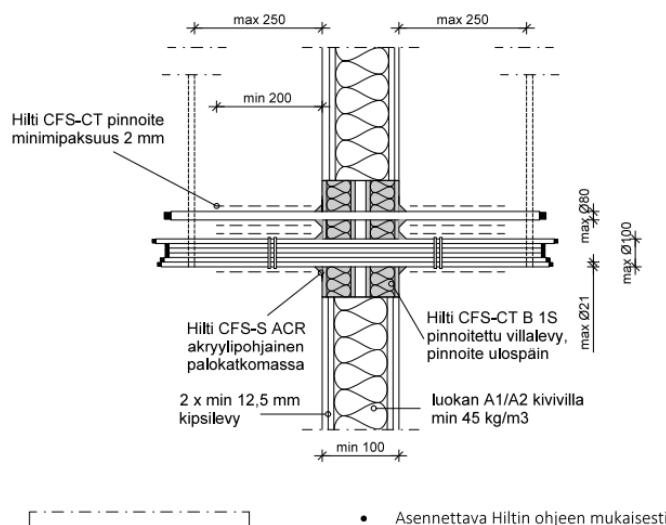
Palokatkovaljittu PLD-09 osalta palokatkovaljittuissa on vaadittu, että se on:

”Testattu 100 mm kipsilevyseinässä, EN ISO 140-3, EN ISO 20140-10 ja EN ISO 717-1 mukaan”.¹³ (korostukset tässä)

Palokatkovaljittuissa PLD-09 on viitattu suoraan standardeihin ilman ilmausta ”tai vastaava”.

Vastaavasti kyseisessä kohdassa on vaadittu nimenomaisesti Hilti -tuotemerkin tuotteiden käyttöä ilman ”tai vastaava” -ilmaisua seuraavasti:

Kuva 10. Kuvakaappaus liitteestä 8, s. 11.



Vaaditun tuotteen vaatimukset olisi voitu hyvin helposti kuvata viittaamalla tuotemerkkiin, koska kyse on täysin tavanomaisesta rakennusurakoissa käytetystä pinnoitetusta villalevystä ja akryylipohjaisesta palokatkomassasta. Joka tapauksessa vaaditun tuotemerkin sijaan olisi tullut mahdollistaa myös vastaavan tuotteen käyttäminen.

Tarjouspyyntö on siten tältä osin hankintalain vastainen.

¹³ Liite 8, s. 11.

4.2.10 PLD-10 – Kahi väliseinäseinätiili ja betoni väliseinä, sähköläpivienti

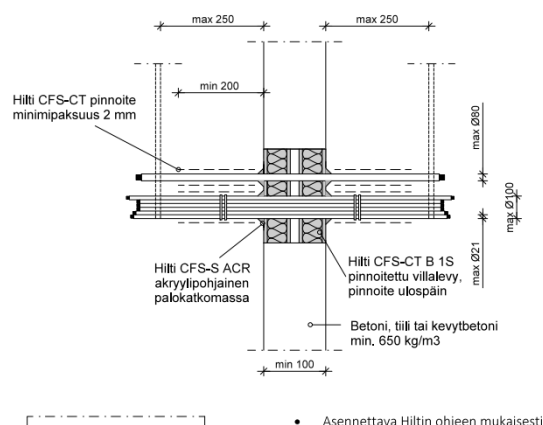
Palokatkodetaljin PLD-10 osalta palokatkodetaljissa on vaadittu, että se on:

”Testattu 175 mm betoniseinäessä, EN ISO 140-3, EN ISO 20140-10 ja EN ISO 717-1 mukaan”.¹⁴ (korostukset tässä)

Palokatkodetaljissa PLD-10 on viitattu suoraan standardeihin ilman ilmausta ”tai vastaava”.

Vastaavasti kyseisessä kohdassa on vaadittu nimenomaisesti Hilti - tuotemerkin tuotteiden käyttöä ilman ”tai vastaava” -ilmaisua seuraavasti:

Kuva 11. Kuvakaappaus liitteestä 8, s. 12.



Vaaditun tuotteen vaatimukset olisi voitu hyvin helposti kuvata viittaamalla tuotemerkkiin, koska kyse on täysin tavanomaisesta rakennusurakoissa käytetyistä pinnoitteista, akryylipohjaisista palokatkomassoista ja pinnoitetusta villalevyistä. Joka tapauksessa vaaditun tuotemerkin sijaan olisi tullut mahdollistaa myös vastaavan tuotteen käyttäminen.

Tarjouspyyntö on siten tältä osin hankintalain vastainen.

¹⁴ Liite 8, s. 12.

4.3 Muurattujen väliseinien detaljit

Tarjouspyynnön liitteessä "Muurattujen väliseinien detaljit" (**liite 9**) on kuvattu väliseinäponttiharkkojen vaatimukset. Muurattujen väliseinien vaatimuksissa on viitattu tiettyihin tuotemerkkeihin ilman ilmaisua "tai vastaava".

4.3.1 MDET-02 – Kiinnitykset harkkoseinään, pystyleikkaus

Muurattujen väliseinien detaljissa MDET-02 on kuvattu harkkoseinän kiinnityksiä seuraavasti (**punaiset korostukset laatijan**):

Kuva 12. Kuvakaappaus liitteestä 9, s. 4.

Kevyet kiinnitykset (<50 kg), kuten taulut, peilit, vaatekoukut, jalkalistat
(1) Nailontulppa Ø 6 mm + puuruuvi 4 x 40 esim. Fischer S 4...8, ruuvi 3...6

Hyvin kevyet kiinnitykset teräsnaulalla

Keskiraskaat kiinnitykset (<260 kg), kuten lautasantenni

- (1) esim. Fischer injektioankkuri FI M 8...12,
- (2) mineraalipohjainen injektointilaasti
- (3) täystiille, reikätiille, kalkkihiekkareikätiille

Raskaat kiinnitykset, kuten harausvaijerit, hoitotasot, portaat, tasanteet, katokset, markiisit

- (4) Pultti rakenteen läpi, rakennesuunnittelijan mukaan
- Vaihtoehto: Nailontulppa Ø14, pituus valittava siten, että jännitetty alue tulee tiilen takapintaan tai:
Kemialliset ankkurit M8 - M30

Kiinnikkeet ja seinän kestävyys tarkistetaan tapauskohtaisesti

Muurattujen väliseinien vaatimuksissa on viitattu Fischerin tuotteisiin ilman ilmausta "tai vastaava". Tarjouspyyntö on siten tältä osin hankintalain vastainen.

4.3.2 MDET-04 – Harkkoseinän liitos ulkoseinään, vaakaleikkaus

Muurattujen väliseinien detaljissa MDET-04 on kuvattu harkkoseinän liitosta ulkoseinään koskevia vaatimuksia seuraavasti (**punaiset korostukset laatijan**):

Kuva 13. Kuvakaappaus liitteestä 9, s. 6.

Äänieristetty liitos (kun seinän ääneneristysvaatimus $R_w \geq 42$ dB)

- 1 Uretaanivaaho esim. palovaaho sealfire W350
- 2 Tiivistys, esim. Wurth paloakryyli sealfire W100CE

Muurattujen väliseinien detaljeissa on viitattu Wurthin palovaahtoon ja paloakryyliin ilman ilmausta ”tai vastaava”. Tarjouspyyntö on siten tältä osin hankintalain vastainen.

4.3.3 MDET-06 – Harkkoseinien T-liitos, vaakaleikkaus

Muurattujen väliseinien detaljissa MDET-06 on kuvattu harkkoseinien T-liitoksen vaatimuksia seuraavasti (**punaiset korostukset laatijan**):

Kuva 14. Kuvakaappaus liitteestä 9, s. 8.

- 1 Vanneteräs, 0,7...0,8 mm, limittämättömät seinät sidotaan toisiinsa saumoihin asennettavilla vanneteräksillä, kantavissa seinissä K400 ja kantamattomissa K600
- 2 Harkot katkaistaan oikeaan pituuteen kulmahiomakoneella tai tiilileikkurilla (tiilileikkurilla katkaistujen harkkojen päissä käytetään muurauslaastisaumaa)
- 3 Elastinen saumamassa, esim. Akustoseal

Muurattujen väliseinien detaljeissa on viitattu Akustosealin saumamassaan ilman ilmausta ”tai vastaava”. Tarjouspyyntö on siten tältä osin hankintalain vastainen.

4.3.4 MDET-08 – Harkkoseinien liitos rankaseinään, vaakaleikkaus

Muurattujen väliseinien detaljissa MDET-08 on kuvattu harkkoseinien liitoksen vaatimuksia seuraavasti (**punaiset korostukset laatijan**):

Kuva 15. Kuvakaappaus liitteestä 9, s. 10.

Äänieristetty liitos (kun seinän ääneneristysvaatimus $R_w \geq 42$ dB)

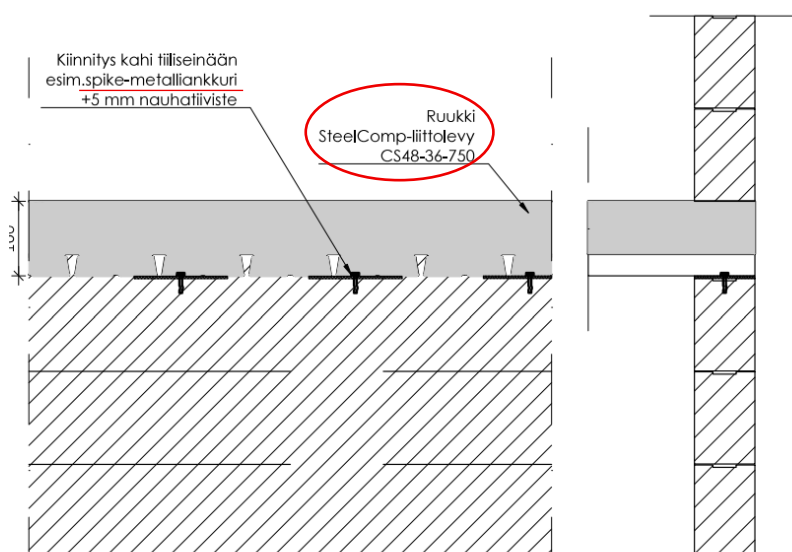
1 Tiivistys, esim. Würth paloakryyli sealfire W100CE

Muurattujen väliseinien detaljeissa on viitattu Wurthin paloakryyliin ilman ilmausta ”tai vastaava”. Tarjouspyyntö on siten tältä osin hankintalain vastainen.

4.3.5 MDET-09 – ComSlab liittovälipohjan ja Kahi väliseinän liitos

Muurattujen väliseinien detaljissa MDET-09 on kuvattu ComSlab liittovälipohjan ja Kahi väliseinän liitoksen vaatimuksia seuraavasti (**punaiset korostukset laatijan**):

Kuva 16. Kuvakaappaus liitteestä 9, s. 11.



Muurattujen väliseinien detaljeissa on viitattu spike-metalliankkuriin sekä Ruukki SteelComp-liittolevyyn ilman ilmausta "tai vastaava". Tarjouspyyntö on siten tältä osin hankintalain vastainen.

4.4 Piirustukset

Tarjouspyynnön liitteissä "Mittapiirustus, alapohja" (**liite 10**), "Mittapiirustus, 1. kerros" (**liite 11**), "Mittapiirustus, 2. kerros" (**liite 12**), "Tartuntapiirustus, perustukset" (**liite 13**) ja "PV-laattojen rauditus" (**liite 14**) on viitattu standardeihin useilta osin ilman ilmausta "tai vastaava".

Esimerkiksi¹⁵ alapohjan mittapiirustuksessa standardeihin on viitattu seuraavasti (**punaiset korostukset laatijan**):

Kuva 17. Kuvakaappaus liitteestä 10 Mittapiirustus, alapohja.

BETONIRAKENTEET	
Standardit: SFS-EN 1992, SFS-EN 206-1, SFS-EN 13670	
Toteutusluokka 3	Toleranssiluokka 1
Betonirakenteiden lujuudet ellei toisin mainittu	
C25/30 Rakenteet sisätiloissa	
C30/37 Ulkollemaan rajoittuvat rakenteet	
Rasitusluokat	Suojabetonipeitteen nimellisarvo ja mittapoikkeama
XC2 Perustukset	35 ± 10 mm
XC3.4; XF1 Sokkelin ulkokuori	35 ± 10 mm
XC1 Betonirakenteet sisätiloissa	25 ± 10 mm
XC3 Maanvarainen alapohja	50 ± 10 mm
	maata vasten vähintään 50 ± 30 mm
Betonirakset , ellei toisin mainittu	
T=B500B Hitsattava harjateräs	#=B500K Rauditusverkot
E=B600KX Ruostumaton teräs	
RAKENNETERÄKSET	
Standardit: SFS-EN 1993, SFS-EN 1090-2, SFS-EN ISO 12944-2, SFS-EN 10025	
Toteutusluokka EXC3	Toleranssiluokka 1
Teräslaadut ellei toisin mainittu	
S355J2H Putkiprofiilit	EN 1.4301 Ruostumattomat osat
S355J2G3 Avoprofiilit	
S355J0 Levvot	
Rasitusluokka	
C1 Sisätiloissa	
C3 Ulkotiloissa	
Hitsiluokat	
C (EN-SFS 25817) yleensä	B (EN-SFS 25817) jatkoshitsit
PUURAKENTEET	
Standardit: SFS-EN 1995, SFS 5978	
Toteutusluokka TL2	Toleranssiluokka 1

Suomalaisiin SFS-standardeihin on viitattu betonirakenteiden, rakenneteräksien sekä puurakenteiden osalta ilman ilmausta "tai vastaava". Tarjouspyyntö on siten tältä osin hankintalain vastainen.

¹⁵ Vastaavat viittaukset standardeihin myös liitteissä 11–14.

4.5 Märkätiladetaljit

Tarjouspyynnön liitteessä "Märkätiladetaljit" (liite 15) on esitetty vedeneristeelle seuraava vaatimus (**punaiset korostukset laatijan**):

Kuva 18. Kuvakaappaus liitteestä 15, s. 4.

3.2 Vedeneristeen vaatimukset

Vedeneristeen on kuuluttava käytettävään tuotejärjestelmään. Edellytyksenä on, että käytettävällä vedeneristeellä on VTT:n voimassa oleva sertifikaatti ja vedeneriste on yhteensopiva lattiakaivon korokerenkaan kanssa. Yhteensopivuudesta on ilmoitettu joko vedeneristeen tai lattiakaivojärjestelmän sertifikaatissa.

Vedeneristeeltä vaaditaan vähintään valmistajan hakemassa VTT:n sertifikaatissa esitetty kuivakalvopaksuus. Materiaalimenekkinä käytetään vähintään sertifikaatissa esitetty menekki. Vedeneristysten jälkeen vedeneristysten kalvopaksuudet tarkastetaan näytepalamenettelyllä. Koekohtien paikkaus kuuluu urakkaan.

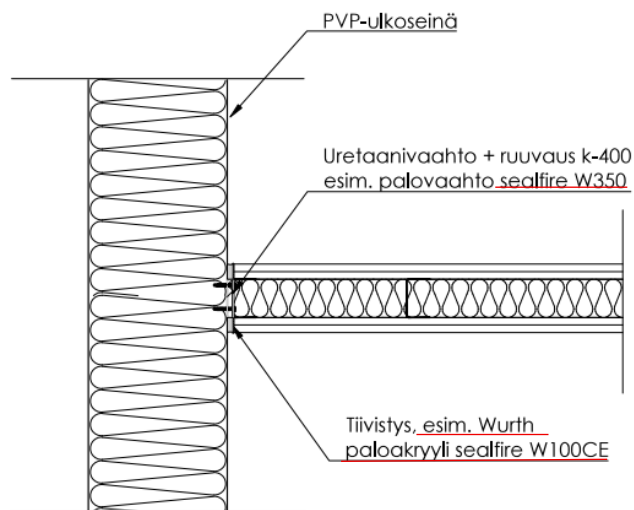
Märkätiladetaljeissa edellytetään, että käytettävällä vedeneristeellä on VTT:n sertifikaatti, mutta mainintaa vastaavan sertifikaatin hyväksyttävyydestä ei ole. Tarjouspyyntö on myös tältä osin hankintalain vastainen.

4.6 Rankaväliseinien detaljit

Tarjouspyynnön liitteessä "Rankaväliseinien detaljit" (liite 16) on kuvattu rankaväliseinien detaljeja. Rankaväliseinän ja ulkoseinän liitoksen vaatimuksissa on viitattu tiettyihin tuotemerkkeihin seuraavasti (**punaiset korostukset laatijan**):

Kuva 19. Kuvakaappaus liitteestä 16, s. 5.

(kuva seuraavalla sivulla)



Rankaväliseinien detaljeissa on viitattu Wurthin palovaahtoon ja paloakryyliin ilman ilmausta "tai vastaava". Vaadittujen tuotteiden vaatimukset olisi voitu hyvin helposti kuvata viittaamatta tuotemerkkiin, koska kyse on täysin tavanomaisesta rakennusurakoissa käytetyistä palovaahdoista ja paloakryylistä. Joka tapauksessa vaaditun tuotemerkin sijaan olisi tullut mahdollistaa myös vastaavan tuotteen käyttäminen.

Tarjouspyyntö on siten myös tältä osin hankintalain vastainen.

5 Yhteenveto

MH-Rakenne on täyttänyt hankintayksikön tarjouspyynnössä asetetun luottoluokitusvaatimuksen. MH-Rakenteen Dun & Bradstreetin luottoluokka A vastaa Suomen Asiakastiedon Rating Alfa -luottoluokitusjärjestelmän luottoluokkaa AA, kuten markkinaoikeuden ratkaisusta MAO H182/2022 ilmenee.

Mikäli hankintayksikön luottoluokitusvaatimuksen on kuitenkin voinut täyttää vain Rating Alfa -luottoluokituksella, on hankintayksikön tarjouspyyntö ollut hankintalain vastainen (KHO 2019:145).

Hankintayksikkö on tarjouspyynnössään viitannut lukuisia kertoja suoraan standardeihin käyttämättä hankintalain vaatimaa ilmaisua "tai vastaava". Hankintayksikkö on niin ikään lukuisia kertoja vaatinut suoraan tietyn

tuotemerkin tuotteen käyttämistä. Kyseiset tuotteet ovat olleet sellaisia, että tuotemerkkiin viittaaminen on ollut täysin tarpeetonta, koska käytettäväksi vaadittujen tuotteiden vaatimukset olisi voitu helposti eritellä viittaamatta tuotemerkkiin. Joka tapauksessa tuotemerkkiviittausten yhteydessä olisi tullut olla maininta "tai vastaava". Edelleen hankintayksikkö on menetellyt hankintalain vastaisesti käyttäessään hankinnan kohteen kuvauksessa esimerkkituotteita (MAO 203/2025 ja MAO 17/07).

Laati

Oulussa, syyskuun 22. päivänä 2025

MH-Rakenne Oy

Savonlinna

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Tuukka Lappalainen'.

Tuukka Lappalainen
Luvan saanut
oikeudenkäyntiavustaja
Oulu

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Julia Kulmala'.

Julia Kulmala
Juristi
Turku

Liitteet

1. Hankintaoikaisupäätös TL 09.09.2025 § 153
1.1 Tiedoksisaantisähköposti
2. Hankintailmoitus
3. Hankintapäätös TL 19.08.2025 § 136
4. Hankintaoikaisuvaatimus
5. Urakkaohjelma
6. MH-Rakenne Oy:n Luotettava Kumppani -raportti (**salassa pidettävä kaikkia muita kuin hankintayksikköä kohtaan**)
7. Urakkarajaliite
8. Palokatkodetaljit
9. Muurattujen väliseinien detaljit

- 10. Mittapiirustus, alapohja
- 11. Mittapiirustus, 1. kerros
- 12. Mittapiirustus, 2. kerros
- 13. Tartuntapiirustus, perustukset
- 14. PV-laattojen rauditus
- 15. Märkätiladetaljit
- 16. Rankaväliseinien detaljit